

श्री
कास्की जिल्ला अदालत
इजलास
माननीय जिल्ला न्यायाधीश श्री नीतिज राई
आदेश

मुद्दा नं.०८१-८१-०४३५

कृष्णप्रसाद जैसी समेतको जाहेरीले नेपाल सरकार..... दादी
विरुद्ध

छविलाल जोशी समेत..... प्रतिवादी

मुद्दा: सहकारी ठगी, संगठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धिकरण।

यसमा अभियोग पत्रसाथ उपस्थित गराइएका प्रतिवादीहरू छविलाल जोशी रवि लामिछाने लिल पछाई रामबहादुर खनाल र कृष्णबहादुर गुरुडलाई अभियोगपत्रसाथ उपस्थित हुन आएका र बयानको क्रममा प्रहरीको पत्रसाथ उपस्थित प्रतिवादीहरू मिनादेवी गुरुड र आरती गुरुड समेतको प्रतिवादीहरूलाई देहाय बमोजिमको कसूरमा देहाय बमोजिम अभियोग दायर भई पेश हुन आएको देखियो ।

क्र.स.	नाम	कसूर	सजाय
१	छविलाल जोशी	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२२को देहाय (त) अपचलन गरेको रकम रु. ५,२६,६५०००।-	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२४ को उपदफा को खण्ड (घ) (६) बमोजिम सजाय र ऐ (घ) बमोजिम जरिवाना
		संगठित अपराध निवारण ऐन, २०७० दफा ३ को उपदफा (१), (२), (३)को देहाय (क) र दफा ५	संगठित अपराध निवारण २०७० दफा ९ (क), (ग)
		सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४ दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (क),(ख),(ग) ले निषेधित कार्य गरि गराई	सम्पत्ति शुद्धिकरण नि

		सोही दफाको उपदफा (३)	ऐन, २०६४ विगो- रु.२४,६७,०७,०३४।- दफा ३० (१) दफा ३४(१) र (२)
२	लिला पछाई	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२२को देहाय (त) अपचलन गरेको रकम रु. २,२४,७५,८००।- संश्लिष्ट अपराध निवारण ऐन, २०७० दफा ३ को उपदफा (१), (२), (३)को देहाय (क) र दफा ५ नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ दफा ९५ (२) मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ दफा ४३ (१) सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४ दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (क),(ख),(ग) ले निषेधित कार्य गरि गराई सोही दफाको उपदफा (३)	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२४ को उपदफा (१) को खण्ड (घ) (६) बमोजिम सजाय र ऐ (घ) बमोजिम जरिवाना संश्लिष्ट अपराध निवारण ऐन, २०७० दफा ९ (क), (ग) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ दफा ९६(१) मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ दफा ४३ (२) सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४ विगो- रु.२४,६७,०७,०३४।- दफा ३० (१) दफा ३४(१)
३	रवि लामिछाने	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२२ को देहाय (त) अपचलन गरेको रकम रु.	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२४ को उपदफा (१) को खण्ड (घ) (६) बमोजिम

		<p>३,३७,६५,०००।-</p> <p>सङ्गठित अपराध निवारण ऐन, २०७० दफा ३ को उपदफा (१), (२), (३) को देहाय (क) र दफा ५</p> <p>सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४ दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (क)(ख)(ग) ले निषेधित कार्य गरि गराई सोही दफाको उपदफा (३)</p>	<p>सजाय र ऐ (घ) बमोजिम जरिवाना</p> <p>सङ्गठित अपराध निवारण ऐन, २०७० दफा ९ (क), (ग)</p> <p>सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४ विगो- रु. २७,८९,४४,७०५।- दफा ३० (१) दफा ३४(१) र (२)</p>
४	राम बाहदुर खनाल	<p>सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२२ को देहाय (त) अपचलन गरेको रकम रु. ३,९७,९७,४४४।-</p> <p>सङ्गठित अपराध निवारण ऐन, २०७० दफा ३ को उपदफा (१), (२), (३) को देहाय (क) र दफा ५</p> <p>सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४ दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (क)(ख)(ग) ले निषेधित कार्य गरि गराई सोही उपदफा (३)</p>	<p>सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२४ को उपदफा (१) को खण्ड (घ) (६) बमोजिम सजाय र ऐ (घ) बमोजिम जरिवाना</p> <p>सङ्गठित अपराध निवारण ऐन २०७० दफा ९ (क), (ग)</p> <p>सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४ विगो- रु. १४,३०,९९,९९९.२५ दफा ३० (१) दफा ३४(१)</p>
५	कृष्ण बहादुर	<p>सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२२ को देहाय</p>	<p>सहकारी ऐन, २०७४</p>

	गुरुङ	(घ),(ङ),(च),(छ),(ज),(झ),(ञ),(ट),(ण) र (त)	दफा १२४ को उपदफा (१) को खण्ड (घ) (६) बमोजिम सजाय र ऐ (घ) बमोजिम जरिवाना कैद छुटः जेठ नागरिक सम्बन्धी ऐ. २०७३ दफा १२ (१) को देहाय (२)
६	मिना गुरुङ	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२२ को देहाय (घ),(ङ),(च),(छ),(ज),(झ),(ञ),(ट),(ण) र (त)	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२४ को उपदफा (१) को खण्ड (घ) (६) बमोजिम सजाय र ऐ (घ) बमोजिम जरिवाना
७	आरती गुरुङ	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२२ को देहाय (घ),(ङ),(च),(छ),(ज),(झ),(ञ),(ट),(ण) र (त)	सहकारी ऐन, २०७४ दफा १२४ को उपदफा (१) को खण्ड (घ) (६) बमोजिम सजाय र ऐ (घ) बमोजिम जरिवाना

उल्लेखित अभियोग लगाई उपस्थित गराइएका प्रतिवादीहरूको बयान कार्य सम्पन्न भई थुनछेद प्रयोजनको लागी बाढी नेपाल सरकारको तर्फबाट महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयबाट उपस्थित विद्वान नायब महान्यायाधिवक्ता श्री संजिव राज रेग्मी, सोही कार्यालयबाट उपस्थित विद्वान उपन्यायाधिवक्ता प्रकाश गौतम, उच्च सरकारी बकिल कार्यालय पोखराबाट उपस्थित विद्वान सहन्यायाधिवक्ता श्री गोविन्दराज गौली र जिल्ला सरकारी बकिल कार्यालय कास्कीबाट उपस्थित विद्वान जिल्ला न्यायाधिवक्ता श्री कमला काफ्ले तथा विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ताहरू श्री विपिनराज तिवारी श्री शान्तिदेवी शर्मा श्री सुजता पौडलले प्रस्तुत गर्नुभएको बहस समेत सुनियो । त्यस्तै गरी जाहेरवालाहरूको तर्फबाट उपस्थित विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ताहरू डा. श्री सुरेन्द्र भण्डारी, श्री दिनेश त्रिपाठी, श्री दिपक वास्तोला, फडिन्द्रराज कोइराला, श्री नारायण प्रसाद शर्मा तथा विद्वान अधिवक्ताहरू श्री राम घिमिरे, श्री कपिलम्

Pr.

दाहाल, श्री दयाराम गौतम, श्री भगवती पहारी, श्री रमण कुमार कर्ण, श्री हरिप्रसाद कटेल, श्री युवराज पराजुली, श्री पुष्पप्रसाद पराजुली, श्री शंकर सैजु र श्री वेदवहादुर विष्ट समेतले प्रस्तुत गर्नुभएको बहस समेत सुनियो ।

प्रतिवादीहरूमध्ये छविलाल जोशीको तर्फबाट उपस्थित विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ताद्वय श्री राम्भु थापा जगन्नाथ ढकाल र विद्वान अधिवक्ताहरू श्री अपूर्व खतिवडा डिलमाया भुजेल समेतले प्रस्तुत गर्नुभएको बहस समेत सुनियो । त्यस्तै प्रतिवादी लिला पछाडको तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता डा.श्री गणेश वहादुर भट्टराईले प्रस्तुत गर्नुभएको बहस सुनियो । त्यस्तै प्रतिवादी रवि लामिछानेको तर्फबाट उपस्थित विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ताहरू श्री शुशिल कुमार पन्त, श्री नारायण घिमिरे, श्री रमणकुमार श्रेष्ठ, श्री ध्रुवलाल श्रेष्ठ श्री सुरेन्द्र थापा, श्री हरि सुवेदी र श्री रोहितराज वास्तोला एवं अधिवक्ताहरू डा श्री नारायणदत्त कडेल, श्री राजेन्द्र सेढाई, श्री सुरज बस्नेत, श्री गोविन्द प्रसाद अधिकारी, श्री कमल प्रसाद पोखरेल, श्री हेमराज पोखरेल उपाध्याय, श्री इधरी पौडेल, श्री सुधिज पन्त, श्री सुनिता राउत, श्री यज्ञमणी न्यौपाने, श्री रेनुका सिटौला, श्री मधु चौलागाई, श्री दण्डपानी अधिकारी, श्री कर्मल पौडेल श्री युवराज कोइराला, श्री संजिव गोले र श्री रमेश गिरी समेतले प्रस्तुत गर्नुभएको तर्कपूर्ण बहस समेत सुनियो । प्रतिवादी रामवहादुर खनालको तर्फबाट उपस्थित विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ता श्री विष्णुप्रसाद शर्मा एवं अधिवक्ताहरू श्री विरेन्द्र के.सी श्री उज्ज्वल शंकर सापकोटा र श्री मोहनवहादुर थापाले गर्नुभएको बहस समेत सुनियो । त्यस्तै प्रतिवादीहरू कृष्णवहादुर गुरुङको तर्फबाट उपस्थित विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ता श्री हरि सुवेदी अधिवक्ता श्री गंगा प्रसाद सुवेदीले गर्नुभएको बहस, प्रतिवादी मिना गुरुङ र आरती गुरुङको तर्फबाट उपस्थित बरिष्ठ अधिवक्ता श्री सुरेन्द्रवहादुर थापा र अधिवक्तात्रय श्री विष्णुप्रसाद लम्साल, श्री कृष्णकुमार श्रेष्ठ र श्री मनोज घर्ती मगर समेतले प्रस्तुत गर्नुभएको तर्कपूर्ण बहस समेत सुनियो ।

मिसिल संलग्न रहेका कागजातहरूमा सूर्यदर्शन सहकारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड पोखरामा भएको रकम अपचलन सम्बन्धमा पुरक अनुसन्धान गरी पाउँभन्ने समेत व्यहोराको उजुरी मिति २०८०।१०।१६ गते सूर्यदर्शन पीडित सङ्घ समितिले पेस गरेको उजुरी, सूर्यदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडबाट कानून विपरित विभिन्न गैर व्यक्ति, कम्पनी र सहकारी संस्थाहरूमा रकम लगी सहकारीको बचत रकम अपचलन गरेका हुँदा यसरी सहकारीको रकम ठगी गर्ने कार्यमा संलग्न रवि लामिछाने, ज्ञान वहादुर बम्जन, नेत्रपाणी वास्तोला, दिपेश कुमार पुन, गोर्खा मिडिया नेटवर्क प्रा.लि. काठमाडौं, नेचर हर्ब्स प्रा.लि. काठमाडौं, बारिसान इन्फोमेसन टेक्नोलोजी काठमाडौं, स्प्रिङउड रियल स्टेट एण्ड हाउजिङ प्रा.लि. काठमाडौं, चेनी क्यापिटल प्रा.लि. काठमाडौं, ग्रीजी स्पुन प्रा.लि. काठमाडौं, गोर्खा ग्रुप इन्भेष्टमेण्ट प्रा.लि. काठमाडौं, स्वर्णलक्ष्मी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. काठमाडौं, सानो पाइला बचत तथा ऋण सहकारी बिरगंज, साहारा चितवन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था

लि. चितवन, नेचर नेष्ट प्रा.लि. काठमाडौं, सुप्रिम वचत तथा ऋण सहकारी बुटवल, जि.वि. गुफ अफ कम्पनी प्रा.लि. काठमाडौं, गोरखा आयुर्वेद प्रा.लि. काठमाडौं लाई समेत कारवाही गरी हामी वचतकर्ताहरू मध्ये गोविन्द प्रसाद अधिकारीको रु.३,०५,५२०.०० (तिन लाख पाँच हजार पाँच सय विस रूपैयाँ) र रमेश बाईबाको रु. २७,४६७.०० (सत्ताईस हजार चार सय सतसठ्ठी रूपैयाँ) प्रतिवादीहरूबाट फिर्ता दिलाई भराई पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०८०।१०।२२ गते प्राप्त कृष्ण प्रसाद जैसी समेत २५ जनाले पेस गरेको पुरक जाहेरी दरखास्त रहेको देखिन्छ ।

सूर्यदर्शन वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको वित्तीय स्थितिको विश्लेषणात्मक पुरक अनुसन्धान गर्नको लागि उक्त सहकारीमा जडान रहेको GCS Banking सर्भर तथा सफ्टवेयरको वित्तीय विश्लेषण गर्ने क्रममा स्थापनाकाल देखि सहकारी ऐन नियमावली, नियमनकारी निकायले विभिन्न मितिमा जारी निर्देशन अनुरूप सञ्चालन भएको उपलब्ध कागजातहरूबाट पुष्टी नभएको, सहकारी ऐन नियमावली, निर्देशन तथा संस्थाको स्विकृत विनियम अनुसार करोबार नगरी सञ्चालक तथा अन्य व्यक्तिका कृत्रिम कर्जा मार्फत दुरुपयोग गरेको पाइएको, संस्थाले गैर कानूनी तवरबाट अन्तर सहकारीबीच कारोबार गर्ने लगायत विभिन्न कम्पनीहरूमा रकम लगानी गरेको, कानून विपरित हुने गरी कर्जाको पाउन बाँकी व्याजलाई कृत्रिम आम्दानी देखाई सो व्याजलाई पुजिकृत (नउठेको व्याजलाई साँबामा जोड्ने) कार्य गरेको, संस्था समस्याग्रस्त भए पश्चात शेयर रकमलाई फिर्ता गरी कर्जा खातामा मिलान गरी आफ्नो र आफ्ना आफन्तको शेयर रकम फिर्ता गर्ने, नियम विपरित व्यक्तिगत रूपमा रकम दुरुपयोग गर्ने, फर्जी ऋण, पेशकी रकम तथा कृत्रिम नाफा देखाई रकम अपचलन गर्ने, वचत रकम नभएको वचत खातामा व्याज खर्च लेखाइनु गरी आफूखुसी रूपमा मास्ने, फर्जी ऋण खडा गरी सो रकमलाई आम्दानी बाध्ने, दिँत विनाको खर्च लेखाइनु गरी खर्च देखाउने, बाडफाँड गर्न नमिल्ने जगेडा कोषबाट रकम निकासी गरी खर्च गर्ने वा लाभांश बाडफाँड गर्ने जस्ता कानून विपरितको कार्य गर्दा सहकारीमा रहेको शेयर तथा वचत रकम, विभिन्न कोषहरूमा रहेका रकम हिनामिना एवम् अपचलन भएकोमा उक्त रकम हिनामिना एवम् अपचलन गर्ने कार्य स्थापनाकाल देखिका सञ्चालक समितिका अध्यक्ष, निर्णयमा संलग्न पदाधिकारी एवम् सञ्चालक, ऋण उपसमितिका संयोजक एवम् सदस्य र मुख्य जिम्मेवार कर्मचारीहरू समेत जवाहीदेही हुनुपर्छ भनि खुलाई वित्तीय अनुसन्धान कर्ता एफ सि ए/अनिल लामिछाने र पोखरा महानगरपालिका सहकारी समितिको विज्ञ सदस्य/सहजकर्ता दिपक प्रकाश आचार्यले मिति २०८१।०१।२६ गते पेस गरेको वित्तीय विश्लेषण प्रतिवेदन रहेको देखिन्छ ।

यस इजलास समक्ष वयानको क्रममा केही प्रतिवादीहरूले यस मुद्दा सम्बन्धी उठाएका हदम्यादको विषय तथा सोही विषयलाई प्रतिवादी तर्फका विद्वान कानून व्यवसायीहरूले समेत उठाउनु भएकोमा वादी नेपाल सरकारको तर्फबाट भएको बहस समेत सुनी विचार गर्दा, प्रस्तुत मुद्दा यसै

अदालतमा मिति २०८०।०६।१८ मा दायर भएको सूर्य दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि
 मा सहकारी ठगी सम्बन्धी मुद्दा (मुद्दा नं. ०८०-०१-०४२६) सँग सम्बन्धित मुद्दा रहेको र मिति
 २०८०।०६।१८ को उक्त मुद्दामा गितेन्द्र बाबु राई लगायत १९ जनालाई मुद्दा दायर भएको र अन्त
 संलग्नको हकमा थप खुली आएको बखत प्रतिवादीहरु उपर मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४
 को दफा ३५ बमोजिम थप अभियोग पत्र पेश गर्ने समेत मागदाबी लिएको देखिएको र मिति
 २०८१।०९।०५ मा थप अभियोगपत्र दायर भएको र प्रस्तुत प्रतिवादीहरु समेत रहेको यस मुद्दा मिति
 २०८१।०९।०७ मा पुरक अभियोगको रुपमा पेश भएको देखिएको तथा मिति २०८०।०६।१८ को
 मुल मुद्दा सहकारी सेन, २०७४ को दफा १३२ बमोजिम हदम्याद भित्र रही उक्त मुद्दा कारवाहीकै
 क्रममा रहेको समेत देखिएको हुँदा उक्त मुल मुद्दाको पुरकको रुपमा दायर भएको प्रस्तुत मुद्दा मुलुकी
 फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ३५ समेतको आधारमा हदम्याद रहेको देखिन आयो ।

अब धुनछेक तर्फ विचार गर्दा, यी प्रतिवादीहरूसमेत उपर परेको जाहेरबालाहरुको जाहेरी, प्रहरी
 प्रतिवेदन, वित्तीय विश्लेषकहरुको राय, सुरु अभियोगपत्र साथ उपस्थित भएका प्रतिवादीहरुको बयान,
 प्रतिवादी छुबिलाल जोशीले भाडामा दिएको नेचर हर्वस इन्टरनेसनल लि. को कार्यालय रहेको स्थानबाट
 प्राप्त सर्भर, नेचर हर्वस इन्टरनेसनल लि. तथा गोर्खा मिडिया कम्पनीको प्रबन्धपत्र, नियमावली, शेयर
 लगत, अडिट रिपोर्ट, विभिन्न मितिमा काटिएका चेकहरु, बैंक स्टेटमेन्ट, घटना विवरण कागज गर्ने
 संजय अधिकारीसमेतका व्यक्तिहरुको भनाई, प्रतिवादीहरुको अनुसन्धान अधिकारीसमझ भएको बयान
 समेतका तत्काल प्राप्त प्रमाणबाट प्रतिवादी मध्येका प्रतिवादी छुबिलाल जोशीको हकमा हेर्दा, निज
 प्रतिवादीलाई माथि प्रकरणमा उल्लिखित सहकारी ठगी, सहित अपराध र सम्पत्ति शुद्धिकरण सम्बन्धी
 अभियोग लागेको देखिएकोमा निज प्रतिवादीले मौकामा तथा यस इजलास समझ बयान गर्दा नेचर हर्वस
 इन्टेनेशनल लि. र गोर्खा मिडिया प्रा.लि. मा संस्थापक शेयरधनी भएपनि सो संस्थामा कहाँबाट कसरी
 रकम आएको यियो भन्ने विषयमा फरार प्रतिवादी तथा उक्त कम्पनीका अर्का संस्थापक शेयरधनी
 गितेन्द्रबाबु राईलाई नै धाहा भएको, आफूले सो विषयमा जानकारी लिने दायित्व नरहेको, आफ्नो
 श्रीमतीको नाममा रहेको काठमाडौं शंखमुलको घर नेचर हर्वस इन्टेनेशनल लि. ले पहिलेदेखि नै भाडामा
 लिएको र उक्त कम्पनीकै प्रयोजनार्थ सो घरमा रिनोभेसनको कार्य भएको र आफूले सरकारी सेवाबाट
 तथा विभिन्न समयमा यु.एन मिसनमा गएको पारिश्रमिकबाट आर्जन गरेको सम्पत्तिबाट हालसम्मको
 सम्पत्ति आर्जन गरेको भन्ने बयान रहेको देखिएतापनि निज प्रतिवादी नेचर हर्वस इन्टेनेशनल लि. मा केही
 समय संस्थापक सदस्य रहेको तथा गोर्खा मिडिया प्रा.लि. मा करिब १ वर्ष संस्थापक शेयरधनी रहेकोमा
 विवाद देखिदैन। निजले विगत लामो समय देखि नजिकको सम्बन्ध रहेको अर्का प्रतिवादी रामबहादुर
 खनाललाई कर्मचारीको रुपमा देखाई पेशकी रकम लिई सो मध्ये रु. १०,००,०००।- रामबहादुर
 खनालले नेचर हर्वसका शेयरधनी छुबिलाल जोशीको नाममा रहेको नबिल बैंकको खातामा जम्मा गरेको

र सो रकम पुनः सहारा वचत तथा ऋण सहकारीमा रकमान्तर गरेको, मिति २०७७।१०।०५ गते सूर्यदर्शन सहकारीबाट जि.वी. राईको नाममा रहेको स्टवान्डर्ड चार्टर्ड बैंकको खातामा रु. २,००,००,०००।- जम्मा भएको, सोही खाताबाट रु. १,७५,००,०००।- छविलाल जोशीको नथिल बैंकको खातामा जम्मा भएको र सोही खाताबाट उक्त रकम गोरखा मिडियाको ग्लोबल आईएमईको खातामा जम्मा गरेको, सूर्यदर्शन वचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको गोर्खा फाईनान्स लिमिटेडको खाताबाट मिति २०७७।०३।०२ मा १० लाख रुपैयाँ समेतका चेकबाट निज प्रतिवादीको खातामा रकम आएको देखिएको हुँदा सहकारीको रकम निज प्रतिवादीको कार्य मार्फत हस्तान्तरण भएको देखिनुका साथै निजको अन्य प्रतिवादीहरूसँग देखिएको अन्तरसम्बन्ध र बैंड खाताको ट्रान्जेक्सन समेतका समेतका मिसिल संलग्न तत्काल प्राप्त आधार प्रमाणहरूबाट निज प्रतिवादी अहिले नै कसूरदार रहेनछन् भन्न सकिने मनासिव आधार नदेखिएको र तत्काल प्राप्त माथि उल्लेखित प्रमाणहरूबाट प्रतिवादीलाई पछि थप प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरेवमोजिम हुने नै हुँदा निज प्रतिवादी छविलाल जोशीबाट मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६८ र ७२ समेतको आधारमा धरोटी रु. ८८,००,०००।- (अठ्ठासी लाख रुपैयाँ)नगद वा सो बराबरको जेथा वा बैंक जमानत दिए लिई तारिखमा राख्नु र नदिए वा दिन नसकेमा दफा ८० वमोजिमको धुनुवा पुर्जि दिई धुनामा राख्न कारागार कार्यालय कास्कीमा पठाइदिनु ।

प्रतिवादी लिला पछ्याईको हकमा विचार गर्दा, निज प्रतिवादीलाई माथि प्रकरणमा उल्लिखित सहकारी ठगी, सङ्गठित अपराध, अभौतिक कारोबार गरेको एवं एकीकृत कसूर र सम्पत्ति शुद्धिकरण सम्बन्धी अभियोग लागेको देखिएकोमा निज प्रतिवादीले मौकामा र यस इजलास समक्ष बयान गर्दा निज यस मुद्दाका फरार प्रतिवादी गितेन्द्र बाबु राईको निजी एकाउन्टेन्ट रहेको र निज गितेन्द्र बाबु राईले भने अनुसार नै आफ्नो खाताको प्रयोग हुने गरी रकम एउटा खाताबाट अर्को खातामा हाल्ने गरेको, Binance App मा एकाउन्ट खोलेको तर क्रिप्टो करेन्सीको बारे रहेको भन्ने थाहा भएपछी केही कारोबार नगरेको गितेन्द्र बाबु राईले आफूलाई पारिव्रामिक स्वरूप घर जग्गा खरिद गरिदिएको र शेयर कारोबारमा लगानी गरेर रकम जम्मा गरेको भन्ने बयान रहेको देखिएतापनि निजको नेपाल बैंक लिमिटेडको खातामा निज सदस्य नै नरहेको सूर्यदर्शन वचत तथा ऋण सहकारीबाट १ करोड ४० लाख आएको देखिएको सो रकम गितेन्द्र बाबु राईको प्राईभेट काममा जम्मा गरिएको हुन्थ्यो र आफूले गितेन्द्र बाबु राईले भन् वमोजिम खाताको रकम दिएकी हुन्थे भनी यस इजलास समक्ष बयान गरेको, निजको मोबाइल परीक्षणबाट निजकै मोबाइलबाट अभौतिक मुद्रासम्बन्धी कारोवारको लागि Binance App लग इन भ सोही अकाउन्टबाट अभौतिक मुद्राको लगानी गरेको तथा अन्य प्रतिवादीहरूसंगको अन्तरसम्बन्ध र बैं खाताको ट्रान्जेक्सन समेतका तत्काल प्राप्त आधार प्रमाणहरूबाट निज प्रतिवादी अहिले नै कसूरदार

रहेनछन भन्न सकिने मनासिब आधार नदेखिएको र तत्काल प्राप्त माथि उल्लेखित प्रमाणहरूबाट प्रतिवादीलाई पछि थप प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरेबमोजिम हुने नै हुँदा निज प्रतिवादी लिला पछाईबाट मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६८ र ७२ समेतको आधारमा धरौटी रु. ३७,००,०००।- (सैंतिस लाख रुपैयाँ)नगदै वा सो बराबरको जेथा वा बैंक जमानत दिए लिई तारेखमा राख्नु र नदिए वा दिन नसकेमा दफा ८० बमोजिमको थुनुवा पुर्जि दिई थुनामा राख्न कारागार कार्यालय कास्कीमा पठाइदिनु ।

प्रतिवादी रवि लामिछानेको हकमा विचार गर्दा, निज प्रतिवादीलाई माथि प्रकरणमा उल्लिखित सहकारी ठगी, सङ्गठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धिकरणको मुद्दामा अभियोग लागेको देखिएकोमा यस इजलास समक्ष बयान गर्दा गोर्खा मिडिया प्रा.लि. मा प्रबन्ध निर्देशक भएपनि सो संस्थामा कहाँबाट कसरी रकम आएको थियो भन्ने विषयमा फरार प्रतिवादी तथा उक्त कम्पनीका अर्का संस्थापक शेरधनी गितेन्द्रबाबु राईलाई नै थाहा भएको, उक्त कम्पनीसँग गरेको सम्झौता अनुसार वित्तीय कारोवारको बारे जानकारी लिने दायित्व नरहेको, चेकमा हस्ताक्षर गर्ने मात्र गरेको, सूर्यदर्शन सहकारीबाट कुनै कर्जा नलिएको भनी बयान गरेको देखिएकोमा निज प्रतिवादीको एकल हस्ताक्षरबाट गोर्खा मिडिया कम्पनीको ८१४ वटा चेकहरूको कारोवार भएको देखिएको, निज प्रतिवादी गोर्खा मिडिया कम्पनीको आधिकारीक व्यक्ति हुनु भन्दा अघि र सो कम्पनीबाट अलग भएपछि पनि केही चेकहरूमा हस्ताक्षर गरेको देखिएको र प्रबन्ध निर्देशक जस्तो जिम्मेवार पदमा रही चेकमा हस्ताक्षर गर्ने हैसियत समेत राखेको व्यक्ति रहेको देखिएको, सूर्यदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको नाममा सञ्चालनमा रहेको साविक मेगा बैंकको खाता नं ०१२०००१००१५१३२ मा भएको कारोवार विवरण अनुसार सन् २०२१-०१-१८ मा चेक नं २०२४८९५३१७ बाट गितेन्द्र बाबु राईको Standard Chartered Bank खाता नं १८२९०३१७२०१ मा रु.२,००,००,०००।- (दुई करोड) जम्मा भएकोमा सोही रकम मध्ये सन् २०२१-०१-२१ मा चेक नं ००११९२८१६८ बाट रवि लामिछानेको नाममा रहेको ग्लोबल आईएमईको खाता नं ३०-७०१०००५९-१३ मा रु.७५,००,०००।- (पचहत्तर लाख) को चेकमार्फत जम्मा भई प्रतिवादी रवि लामिछानेले उक्त रकम गोर्खा मिडिया नेटवर्क प्रा.लि.को नाममा सञ्चालनमा रहेको ग्लोबल आईएमई बैंकको खाता नं ००४०१०१००००५७७ मा सन् २०२१-०१-२२ जम्मा गरेको देखिदा सहकारीको रकम निज प्रतिवादीको खातामा आउने र त्यहाँबाट अन्यत्र जाने कार्य समेत भएको देखिएको तथा अन्य प्रतिवादीहरूसँग देखिएको अन्तरसम्बन्ध र बैंक खाताको ट्रान्जेक्सन समेतका मिसिल संलग्न तत्काल प्राप्त आधार प्रमाणहरूबाट निज प्रतिवादी अहिले नै कसुरदार रहेनछन भन्न सकिने मनासिब आधार नदेखिएपनि तत्काल प्राप्त माथि उल्लेखित प्रमाणहरूबाट प्रतिवादीलाई पछि थप प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरेबमोजिम हुने नै हुँदा निज प्रतिवादी रवि लामिछानेबाट मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६८ र ७२ समेतको आधारमा धरौटी रु.

६५,००,०००।- (पैसट्टी लाख रुपैया)नगदैं वा सो बराबरको जेथा वा बैंक जमानत दिए लिई तारेखमा राखनु र नदिए वा दिन नसकेमा दफा ८० बमोजिमको धुनुवा पुर्जि दिई धुनामा राख्न कारागार कार्यालय कास्कीमा पठाइदिनु ।

प्रतिवादी राम बहादुर खनालको हकमा विचार गर्दा, निज प्रतिवादीलाई माथि प्रकरणमा उल्लिखित सहकारी ठगी, सङ्गठित अपराध र सम्पत्ति शुद्धिकरण सम्बन्धी अभियोग लागेको देखिएकोमा म सुर्यदर्शन सहकारीको पदाधिकारी शेयर सदस्य, कर्मचारी पनि होइन र त्यो सहकारीको कुनै पदाधिकारी कर्मचारी र शेयर सदस्य समेतलाई चिनेको छैन, म मिति २०७७।३।२८ गते मेरो छोराको टाउकोमा ट्युमर भएकोले उपचारको लागि काठमाडौं न्युरो हस्पिटलमा भएका बखत मलाई छविलाल जोशी सरले फोन गरी तिम्रो नागरिकताको फोटोकपी र एउटा बैंकको चेक लिइ वानेधर आउनु भन्नुभएको र पहिलेको हाकिमले बोलाएकोले मेरो स्यालरी एकाउण्ट भएको नेपाल इन्भेष्ट बैंकको चेक लिई वानेधर गई छविलाल जोशीसँग भेट भई उक्त नागरिकताको प्रतिलिपि र चेक छोडी उहाँले नेपाली कागजमा लेखेको दुई/तिन पाना कागजमा हस्ताक्षर गर्न लगाउनुभएको र उक्त कागजमा मैले केहि नहेरी सहि गरेको थिए। म बाराको सिमरास्थित होटल इच्छामा रहेको स्माइल कलेक्सन प्रा.लि. क्यासिनोमा सुरुमा सेक्युरिटी गार्डको काम र पछि मार्केटिङ र अपरेशन हेर्ने जिम्मा दिएको म उक्त क्यासिनोमा प्रहरी सेवाबाट रिटायर्ड भएको एक महिना पछि २०७५ साल देखिनै सो क्यासिनोमा कार्यरत रहेको थिए र क्यानको क्रममा आफुलाई छविलाल जोशीले प्रयोग गरेको भनि खुलाएको र मैले अहिलेसम्म गितेन्द्र बाबु राइ र कुमार रमतेललाई नदेखेको भनि क्यान गरेतापनि मिसिल संलग्न रहेको नेचर हब्सको मिति २०७७।३।२६ गते बसेको सञ्चालक तथा शेयरधनीको बैठकमा जि.वि.राई,कुमार रमतेल र यी प्रतिवादी बैठकमा बसि सहिद्वाप भएको देखिएको साथै निज दश प्रतिशत शेयरधनि भएको भन्ने देखिएको र निज शेयरधनी भएको अवधीमा सुर्यदर्शन सहकारीबाट नेचरहब्समा रकम गएको देखिनुका साथै निजको अन्य प्रतिवादीसँग देखिएको अन्तरसम्बन्ध र बैंक खाताको ट्रान्जेक्सन समेतका मिसिल संलग्न तत्काल प्राप्त आधार प्रमाणहरूबाट निज प्रतिवादी अहिले नै कसुरदार रहेनछन् भन्न सकिने मनासिव आधार नदेखिएपनि तत्काल प्राप्त माथि उल्लेखित प्रमाणहरूबाट प्रतिवादीलाई पछि थप प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरेबमोजिम हुने नै हुँदा निज प्रतिवादी रामबहादुर खनालबाट मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६८ र ७२ समेतको आधारमा धरौटी रु.१५,००,०००।- (पन्ध्र लाख रुपैया)नगदैं वा सो बराबरको जेथा वा बैंक जमानत दिए लिई तारेखमा राखनु र नदिए वा दिन नसकेमा दफा ८० बमोजिमको धुनुवा पुर्जि दिई धुनामा राख्न कारागार कार्यालय कास्कीमा पठाइदिनु ।

प्रतिवादी कृष्ण बहादुर गुरुङको हकमा विचार गर्दा, निज प्रतिवादीलाई माथि प्रकरणमा उल्लिखित सहकारी ठगी सम्बन्धी अभियोग लागेको देखिएकोमा म भूपू ब्रिटिस आर्मी रहेकोमा नेपाल आएको बेला

सहकारीमा रकम लगानी गर्नुस, तपाईंहरूको रकम सुरक्षित हुन्छ भनि भनेकाले कम्तिमा पनि रु.२५,०००।- (पच्चिस हजार) रकम राख्नुस भनि अनुरोध गरेकोले मैले केवल रु.२५,०००।- रकम राजेश गुरुडलाई दिई निजले मलाई एउटा पैसा बुझाएको सुर्यदर्शन सहकारीको स्लिप दिई केही साईन गराएको र पछि म २०१० को मे महिनामा बेलायत गएको थिए र करिब १३ महिना बेलायत बसी २०१३ को जुन महिनाको पहिलो हप्ता नेपाल आएको रिसिप्ट लिई मेरो रकम रु. २५,०००।- फिर्ता लिएको हुँ। त्यसपछि म उक्त सहकारीमा कहिले पनि नगएको र म उक्त सहकारीको संचालक समितिमा रहेको समेत जानकारी नभएको र मैले सहकारी संस्थाका बचतकर्ताहरूको कुनै पनि रकम हिनामिना नगरेको भनी इन्कारी बयान गरेको देखिएतापनि आफूलाई प्रक्रिया नपुर्याई कर्जा दिएकोले हालसम्म फिर्ता नभएको रु.५३,७६,३०८।२२ को सम्बन्धमा सामुहिक जिम्मेवारीको हिसाबले मेरो पेन्सनबाट आउने रकमबाट एक दुई लाख सहयोग गर्न तयार छु भनी उल्लेख गरेतापनि निजप्रतिवादी मिति २०६५।३।१ को तदर्थ समिति मा सचिव र मिति २०६५।५।२७ को पहिलो बैठकमा सदस्य रहेको देखिएको हुँदा निज प्रतिवादी अहिले नै बेकसूर रहेछन भन्न सकिने मनासिव आधार नदेखिएपनि निज प्रतिवादीलाई मुद्दा पुर्षकको लागि थुनामै राख्नुपर्नेसम्मको अवस्था हाल नदेखिएको तथा परेमा आफ्नो पेन्सनबाट आउने रकमबाट समेत सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता बयानमा गरेको देखिनुका साथै निजको विषयमा जेष्ठ नागरिक ऐन, २०७३ को दफा १२ बमोजिम कैद छुट समेतको मागदावी रहेकोमा निज ७८ वर्षको वृद्ध तथा निजको शारीरिक अवस्थासमेतलाई विचार गर्दा पछि थप प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरेबमोजिम हुने नै हुँदा निज प्रतिवादी कृष्ण बहादुर गुरुडलाईमुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६८ र ७२ तथा परेमा सामुहिक जिम्मेवारीको हिसाबले रकम बुझाउने प्रतिबद्धता बयानमा गरेको देखिनुका समेतको आधारमा धरौटी रु.१,००,०००।- (एक लाख रुपैया)नगर्दै वा सो बराबरको जेथा वा बैंक जमानत दिए लिई तारेखमा राख्नु र नदिए वा दिन नसकेमा नसकेमा दफा ८० बमोजिमको थुनुवा पुर्जि दिई थुनामा राख्न कारागार कार्यालय कास्कीमा पठाइदिनु ।

प्रतिवादी मिना गुरुडको हकमा विचार गर्दा, निज प्रतिवादीलाई माथि प्रकरणमा उल्लिखित सहकारी ठगी सम्बन्धी अभियोग लागेको देखिएकोमाम तदर्थ समितिको अध्यक्ष पदमा रहेको र पछि सहकारीको गठन पश्चात उपाध्यक्ष पदमा राखि दिएको तथा म सहकारीबाट छोड्दा मेरो १ लाखको शेयर रहेकोमा म निस्किए पछि मेरो शेयर फिर्ता दिदा गितेन्द्र बाबु राईबाट लिएको हुँ। मलाई उपाध्यक्ष रहदा यही काम हो भनेर तोकिएको थिएन। सहकारी गठन भएको ३-४ महिना भित्र कार्य समिति भित्र र सहकारीको डिभिजन कार्यालयमा पेशगरेको थिए । मैले संस्थाको आर्थिक कारोबार हुने कुनै पनि माईनुटमा सहिछाप नगरेको र सहकारी संस्थाका बचतकर्ताहरूको कुनै पनि रकम हिनामिना नगरेको भनी इन्कारी बयान गरेको देखिएतापनि आफूलाई प्रक्रिया नपुर्याई कर्जा दिएकोले हालसम्म फिर्ता नभएको रु.५३,७६,३०८।२२ को सम्बन्धमा सामुहिक जिम्मेवारीको हिसाबले उक्त रुपैयाको हकमा

मेरो भागमा पर्न आउने रकम तिरी सहकारी पिडितलाई राहत हुन्छ भने म सो रकम तिर्न बुझाउन मन्जुर छु भनी उल्लेख गरेको देखिएपनि निजप्रतिवादी मिति २०६५।३।१ को तदर्थ समिति मा अध्यक्ष र मिति २०६५।५।२७ को पहिलो बैठकमा निज प्रतिवादी उपाध्यक्ष रहेको देखिएको र सो बखत प्रक्रिया नपुर्‍याई कर्जा दिएकोले हालसम्म फिर्ता नभएको भन्ने तत्काल बुझिएको तत्काल प्राप्त प्रमाणबाट निज प्रतिवादी अहिले नै बेकसूर रहेछन भन्न सकिने मनासिव आधार नदेखिएपनि निज प्रतिवादीलाई मुद्दा पुर्पक्षको लागि थुनामै राख्नुपर्नेसम्मको अवस्था हाल नदेखिएको र परेमा सामुहिक जिम्मेवारीमा पर्ने रकम दिने प्रतिबद्धता वयानमा गरेको देखिएकोले पछि थप प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरेबमोजिम हुने नै हुँदा निज प्रतिवादी मिना गुरुडबाट मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६८ र ७२ तथा परेमा सामुहिक जिम्मेवारीको हिसाबले रकम बुझाउने प्रतिबद्धता वयानमा गरेको देखिनुका समेतको आधारमा धरौटी रु. ५,००,०००।- (पाँच लाख रुपैयाँ)नगद वा सो बराबरको जेथा वा बैंक जमानत दिए लिई तारेखमा राख्नु र नदिए वा दिन नसकेमा दफा ८० बमोजिमको थुनुवा पुर्जि दिई थुनामा राख्न कारागार कार्यालय कास्कीमा पठाइदिनु ।

प्रतिवादी आरती गुरुडको हकमा विचार गर्दा, निज प्रतिवादीलाई माथि प्रकरणमा उल्लिखित सहकारी ठगी सम्बन्धी अभियोग लागेको देखिएकोमा वृत्तिश गोर्खा ग्रुपले हामीलाई सहकारी खोल्नको लागि कार्यसमितिमा बसिदिनुपन्यो भनेकाले मिना गुरुड र म समेत भई उक्त सुर्यदर्शन सहकारीको कार्यसमितिमा राखेका हुन् । ज्ञानबहादुर बम्जन लगायतले हामीलाई सुर्यदर्शन सहकारीको कार्यसमितिमा राख्नुभएको हो । म समेत कार्यसमितिमा रहेपनि मैले कुनै कुरा बुझ्न पाएकी थिइन । सहकारीमा रहदा गितेन्द्र बाबु राइलाई चिनेकी थिए । म कोषाध्यक्ष भएको र सो अवस्थामा म कोषाध्यक्ष भएपनि आर्थिक कारोवार यी गितेन्द्र बाबु राइले गर्ने गरेको र मसंग सल्लाह नगरी ऋण लगानी गर्ने गरेकोले मैले बारवार रोक्ने गर्दथे । मैले राजिनामा दिदाको बखत यस संस्थाको रकमको जिम्मेवारी म छु भनि मलाई निज गितेन्द्र बाबु राइले दिएको कागजको फोटोकपी मैले यसै वयान साथ पेश गरेकी छु भनी उल्लेख गरेतापनि निजप्रतिवादी मिति २०६५।३।१ को तदर्थ समिति, मिति २०६५।५।२७ को पहिलो बैठक र मिति २०६८।८।१७ को चौथो बैठकमा कोषाध्यक्ष रहेको देखिएको र निज कोषाध्यक्ष रहदा प्रक्रिया नपुर्‍याई कर्जा दिएकोले हालसम्म फिर्ता नभएको भन्ने तत्काल प्राप्त प्रमाणबाट देखिँदा । प्रतिवादी अहिले नै बेकसूर रहेछन भन्न सकिने मनासिव आधार नदेखिएपनि निज प्रतिवादीलाई मुद्दा पुर्पक्षको लागि थुनामै राख्नुपर्नेसम्मको अवस्था हाल नदेखिएकोले पछि थप प्रमाण बुझ्दै जाँदा ठहरे बमोजिम हुने नै हुँदा निज प्रतिवादी आरती गुरुडबाट मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा ६८ र ७२ समेतको आधारमा धरौटी रु. ५,००,०००।- (पाँच लाख रुपैयाँ)नगद वा सो बराबरको जेथा वा बैंक जमानत दिए लिई तारेखमा राख्नु र नदिए वा दिन नसकेमा दफा ८० बमोजिमको थुनुवा

पुर्जि दिई थुनामा राखन कारागार कार्यालय कास्कीमा पठाइदिनु भनी दफा ७९ बमोजिम यो आदेश पत्रा गरिदिएको छ।

साथै अभियोगपत्रसाथ पेश दाखेल हुन आएका दशिका सामानहरु जिन्सीमा आन्द्रानी बाँधनु र अभियोगपत्रमा उल्लेखित अन्य प्रतिवादीहरुका नाउँमा कानून बमोजिमको म्याद जारी गर्नु ।

2029/04/28
न्यायाधीश

आदेश सुनि सहि गर्ने:-

प्र.छबिलाल जोशी

प्र.रामवहादुर खनाल

प्र.रामवहादुर खनाल

प्र.लिला पछाई

प्र.कृष्णवहादुर गुरुङ

प्र. रवि लामिछाने

प्र.मिना गुरुङ

प्र.आरती गुरुङ

इति संवत् २०८१ साल पौष महिना २४ गते रोज ५ शुभम्.....